Kedd, november 1 1892. Egyes szám ára 5 kr. XV. évfolyam. 261. szám.

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI és IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr. Félévre . 7 frt — kr. | Egy hóra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Iskola-utcza, Pfann-féle ház, 21. sz. Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

Fönt és lent.

Szeged, okt. 31.

Már szinte elhitte mindenki, hogy szó sincs a kormányválságról és hogy Szapáry gróf még sokáig fogja számlálni az ő megszámlált napjait. Hogy rögtön a Hentzi-szobor megkoszorusára való meghivás visszavonása és e kérdésben a kabinetnek, a pártnak visszavonása után sem látta Szapáry elérkezettnek az időt, amikor mennie kell, azt gondoltuk, ime czélt ér a kapaszkodással, ha rövidebb időre is. Hanem ennek a gondolatnak vége. Befejezettnek kell tartani a Szapáry Gyula bukását és azt, hogy máról-holnapra terjedhet már csak a kormányzata, mert akit ugy védelmeznek a félhivatalos ujságok, mint őt, az félhivatalosan el van veszve, arra nézve még csak egy van hátra, a hivatalos lap, mely meghozza a fölmentését — akár saját kérelmére is.

Ösmetetes, hogy az a „saját kérelem" rendszerint a kikerülhetetlen kényszernek hatása alatt születik. És Szapáryra nem is egészen uj keletü ez a kényszer. Kezdődik a közigazgatási javaslatok csufos elbukásán, folytatódott a Hentzi emléke iránti szolgai kegyeleten és végződik ott, hogy a szabadelvü kormány feje gyalázatosan megalkuszik a szabadelvüségre, mely természetesen sohasem lakott a szivében és agyában, mely sohasem lelkesitette és sohasem foglalkoztatta.

De arról van szó tulajdonképen, mi a biztos jelensége annak, hogy Szapáry teljesen a végére jutott politikai hitelének és hogy miután elejtette a nemzet, a közvélemény, a pártja és a kabinetje, visszavonhatlanul el fogja őt ejteni a korona is, melynek bizalmát szintén alaposan eljátszotta.

Hivatkozhatnánk a Szapáryval való teljes leszámolásban arra a hires bécsi ujságra, a Neue Freie Pressére, mely csodálatosképen még mindig közelebb jár a magyar kormány pozicziójának ösmeretéhez, mint a mi nagyképü félhivatalosaink. De inkább ezekre a komoly félhivatalos ujságokra hivatkoznak, melyek fülsiketitő karban zengik Szapáry állásának szilárdságát és vádolják a nemzetet és a képviselőházi ellenzéket, hogy fájdalmat okoztak a királynak és vétkeztek az uralkodóház iránt való loyalitás ellen.

Ez az, ami bizonyossá teszi a Szapáry bukásának befejezettségét. Ez a végső eszköz, amihez nyulnak a sugalmazott ujságok. Minden áron azt akarják elhitetni, nem is a nemzettel, mert az ugy sem hiszi, hanem a bécsi körökkel, hogy akik ma az ellenzéken vannak, akik nem a Szapáry zászlójára esküsznek, azok mind illoyalisak, azok mind forradalmárok, akik nem akarják elösmerni, hogy a közös hadsereg a mi urunk és parancsolónk, akik nem tudtak lelkesedni a Hentzi hőstetteiért és nem akarják kitörölni a nemzet szivéből a vágyat és a törekvést, hogy önálló és független legyen.

A denunciálásnak már nem szokatlan utja az, melyen a hivatalos sajtónak ez a manővere azok ellen fordul, akikből nem halt még ki az alkotmányos érzés és az önérzet. Rendesen ugy van az a kormányválságoknál, hogy el akarják forditani a király bizalmát a legjobb és legloyalisabb pártoktól és hazafiaktól. És a czél az, hogy ha buknak is a fönnálló kormányzat egyénei, maradjon meg legalább a rendszer és a kompánia. Az a kompánia, mely kézről-kézre adja a többséget és amely nem szakitja meg a barátságot a benfentes ujságiró haddal.

Ugy áll a dolog, hogy az ellenzéket és annak vezéreit, különösen pedig Apponyit denunciáló sajtó nem annyira Szapáryt védi és tartja már, mint az utódját, akinek csak honosságára fektet sulyt, tudniillik arra, hogy a jelenlegi többségből való legyen. Ezért kell végig fujni tizféle változatban azt a nótát, hogy az ellenzék keserüséget okozott a királynak és hogy Apponyi a függetlenségi

A „SZEGEDI NAPLÓ" TÁRCZÁJA.

Makó város története.

(Irta: Reizner János. Kiadja Makó v. közönsége.)

Reizner János szakavatotott, munkás tollából egy érdekes uj könyv hagyta el a sajtót: egyik szomszéd város, Makó története. Az alföldi városok históriája e könyvvel, a mely Bába Sándor könyvnyomdájából diszes kiállitásban került ki, értékes munkával gazdagodott. Makó város közönsége megbizásából irta Reizner ez értékes és becses munkát, amelyről a „Makói Hirlap" a következő elismerő kritikát és ismertetést közli:

Őszinte és igaz örömmel üdvözöljük e könyv megjelenését, mely városunk multjával ismerteti meg közönségünket s kimutatja, hogy Makó lakossága a multban a haladás eszméi iránt mennyire fogékony volt. Talán fogékonyabb, mint a jelenben. Szabadságáért mindenha lelkesedni tudott s azt, ha kellett, vére árán is megtartotta vagy szerezte vissza. E könyv olvasása által a város őseinek elismerésre méltó tetteit ismerjük meg, melyből erőt és kitartást merithet a jelen nemzedék is a további küzdelemre Makó város jövő fejlődése érdekében.

Köszönettel tartozunk a Somogyi-könyvtár tudós igazgatójának, Reizner János urnak, hogy tüzetes s minden apró részletet felölelő kutatása által városunkról ily terjedelmes monografiát nyujtott. Eseményről-eseményre haladva a fontosabb történeti korok keretében mutatja ki Makó fejlődését; minden állitását okmányokkal igazolja, sokra hivatkozik, sokat pedig hozzácsatol a könyv végéhez. Lelkiismeretes munkát végzett, mely elismerést érdemel. Az adatok tüzetes földolgozásán kivül különösen arra is törekedett, hogy könyve a kevésbé tanult emberek által is élvezhető legyen s ez iparkodását is siker koronázta, mert stylusa könnyed, érthető. Egyszerüen ir, a czifra sallangok nem teszik erőltetetté irásmódját, olyan az, hogy minden irni, olvasni tudó ember élvezheti.

A könyvet rövid előszó előzi meg, melyben elmondja szerző, hogy Major Miklós polgármester fölszólitása folytán vállalkozott e munkára s dolgozta föl levéltári buvárlatait és a szétszórt publikácziók eredményét. Az előszó végsorai szószerint igy hangzanak:

„A sokszor elpusztult, de mindannyiszor uj életre kelt és a gyakori sorscsapás daczára is mindegyre gyarapodó ős város történelmét tehát azon hazafiui óhajjal nyujtom át Makó város lelkes magyar közönségének: hogy abból az elődöknek tiszteletre méltó küzdelmét, az ősök hazaszeretetét és a szülő város iránt való mindekori áldozatkész hajlamaikat megismerve, az utódok és az unokák is nagy tettekre buzduljanak, s az ősök lelkesedésével és kitartásával küzdjenek azon szép és magasztos föladatok betöltésén, melyek a haladás, az anyagi jólét és szellemi emelkedés terén Makó város magyar közönségére a jelenben és a jövőben várakoznak".

Aztán Makó város elnevezéséről értekezik a szerző. Régi neve Felvölnek volt, csak a XIII. század végén cserélte föl Makóra, illetőleg Makófalvára, mely elnevezését Makó bántól kapta. A Makó névnek főszava valószinüleg perzsa eredetü s annyit jelent, hogy dicső. De nem lehetetlen az sem, hogy Makó Árpádkori személynév és valamely martyrologiai névnek apokopálása.

Makó már a népvándorlás korszakában is lakott, benépesitett telephely volt s később szent István korában a Csanád nemzetség birtoka. Már hatodfélszáz évvel ezelőtt, illetőleg már az Árpádházi királyok idejében ugyanazon a helyen feküdt, amelyen ma áll. Lakosai földesuraik engedményéből a szigoru jobbágy-sorsból kiemelkedtek, bizonyos szabadságokra tettek szert és némi függetlenségnek örvendhettek. A török hódoltság alatt Kamber bég volt az uruk. Ebben az időben Makón összesen 300 ház volt, lakosai mind magyarok voltak. A török uralom alatt sok szenvedést kellett kiállaniok. A reformáczió tanai Makón nagyon korán és gyorsan terjedtek. Abády Benedek és Kis István nyerték meg Makót a reformácziónak, és pedig oly sikerrel, hogy Makó az egyik református esperességnek székhelye lőn. A török hódoltság alatt föl-

párt karjaiba vetette magát, sőt tulliczitált azon.

Hiszen bár igaz volna, hogy a legközelebbi jövő emberei a függetlenségi párt programmját vallják és hogy a végső elkényszeredés utjára jutott közösügyes rendszernek Szapáry után való közel bukását nyomon követi a független Magyarország föltámadása. Akkor fogja csak belátni a legelső magyar ember, hogy amiben a Szapáry-féle kormányok tündököl nek, az nem loyalitás, hanem szolgalelkűség és hogy nincs loyalisabb párt, mint az, mely hiven képviseli a nemzetet hűségben, a trón iránt való tiszteletben, szeretetben, rajongásban és odaadásban, de hiven képviseli az önérzetben és a szabadságszeretetben is.

Ámitás, amit a félhivatalosak nap nap után ismételnek. A király nem abban keresi a nemzet loyalitását, hogy Hentzi sirját koszoruzza meg és nem abban, hogy megtagadja a kegyeletet, amelylyel saját hőseinek tartozik. Ámitó volt a miniszterelnök is, ha azt vállalta Bécsben, hogy ilyen módon fog megnyilatkozni a magyarok loyalitása és megérdemli, hogy ezért a vakmerő és roszhiszemü vállalkozásért elérje annak a bukásnak kettős szégyene, hogy fönt és lent egyaránt elvesztett hiteléből nem marad fönn számára még a visszavonulásnak tisztességes utja sem.

Birói kinevezések. Ő Felsége Wittich József kolozsvári törvényszéki jegyzőt a marosvásárhelyi ügyészséghez alügyészszé; továbbá Schneider Gábor pécsi törvényszéki jegyzőt a sárbogárdi, Donovák Sándor zilahi törvényszéki jegyzőt a szilágysomlyói és dr. Ács Ferencz devecseri járásbirósági aljegyzőt a vaáli járásbirósághoz albirákká nevezte ki.

—

---

desurai gyorsan váltakoztak, mig végre 1673. évi márczius 20-án a magyar királyi udvari kamara lett Makó város földesura, amely jogviszony egy félszázadnál tovább tartott. A csanádi püspökség azonban évről-évre megujitá Makó iránt való jogigényeit, s bár a lakosság több izben ellenállott, sőt a kincstár is többször kijelentette, hogy a püspökségnek a városhoz semmi joga nincs, annak törekvései még sem voltak hiábavalók, mert végre 1741. deczember 30-án Mária Terézia azt a csanádi püspökségnek adományozta. Ezt megelőzőleg a törökök, mint sok más alföldi várost, Makót is elpusztitották és a kurucz világban is sok sanyaruságot kellett kiállania. A csanádi püspökség kegyurasága alatt a város minden tekintetben hatalmas lendületet nyert, bár lakosságát a pestis és más csapások is erősen pusztitották.

Áttér ezután a szerző a földesurral való viszályok, urbérváltsági egyezségek és urbéri perek, majd később a szabadalmasság utáni törekvések, az örökváltság és a pecsétper tárgyalására. Szól a XIX. század elején levő népességről, foglalkozásról, a különböző hitfelekezetek egymás iránt való türelmességéről. Ecseteli a Makót több izben pusztitó árvizveszedelmeket és a nagy kolerát s művét a makói diszcsizma történetével fejezi be.

Amint e rövid kivonatból is látszik, szerző fölhasznál munkájához minden érdekes adatot, földolgozza azt a tudós alapossággal s megirja az iró érdekes nyelvén, ugy hogy munkájának elolvasása még azoknak is, kik különben Makó iránt nem érdeklődnek, nem mindennapi élvezetet nyujt.

—r—v.

Rendjel adományozások. Ő Felsége Kenepely Antal miniszteri tanácsosnak és a kincstári vasgyárak központi igazgatójának, ezen minőségben szerzett kiváló érdemei elismeréseül, a Lipót-rend lovagkeresztjét; Korb Floris Nándor budapesti épitésznek a koronás aranyérdemkeresztet és Schlosser Ágoston pallérnak a koronás ezüst érdemkeresztet a budapesti törvénykezési épület épitése körül szerzett érdemeikért adományozta.

—

A programmbeszélő kormánypártiak. A bodajki kerület megsemmisitett mandátumáért ismét megindult a vetélkedés. A kormánypárt jelöltje megint Atzél Béla báró, aki programmbeszédében a Hentzi-ügyről következőleg nyilatkozott:

Ha Ivánka megkisérlette volna a szobrot megkoszoruzni, kitéptem volna kezéből a koszorut.

—

A képviselőházi elnök lemondása. A M. Hirlap irja: A Hentzi-affairenek az első áldozata ugy látszik, Bánffy Dezső báró, a képviselőház elnöke lesz, ha ugyan igaz az a hir, amely képviselői körökben el van terjedve. Az igen tisztelt kormánypárt ugy találta a minapi vita alatt, hogy az elnök nem eléggé „energikus“ és egyik-másik félhivatalos ujság tudvalevőleg egész nyiltan kifejezte elégületlenségét. Természetesen. Az a párt csak azt az elnököt fogja „eléggé erélyesnek“ találni, aki ugy elnyomja az ellenzéket, hogy az semmiképe se „kellemetlenkedhessék“ . . . Nos, Bánffy Dezső bárót nagyon elkeseritették a félhivatalosok nagyon is világos czélozgatásai és most — ugy mondják, — le akar mondani az elnöki tisztségről, hogy energikusabb férfiunak engedje át a helyét. Ez az energikus ur pedig állitólag Radó Kálmán vasmegyei főispán lesz. Radónak egy képviselő csinálna helyet és ez a képviselő viszont Vasvármegye főispáni székét foglalná el.

A kolera.

Az egészségügyi bizottság ülése.

Vasárnap délután 5 órakor ülést tartott az egészségügyi bizottság. A szórványosan előforduló koleragyanus esetek nagyobbára közönséges bélhurutoknak bizonyultak. Ugy a bizottság elnökének előterjesztése, mint a városi főorvos jelentése teljesen megnyugtató. Olyan komolyabb esetek, melyek kivételes intézkedésre adnának okot, alig voltak. A legutóbbi ülést követett 24 óra alatt **gyanus megbetegedés egyáltalán nem történt.** Vasárnap azonban ismét két gyanus beteget szállitottak a megfigyelő kórházba, kikről előreláthatólag ki fog sülni, hogy csupán nagyobb foku bélhurutban szenvednek. Ez okon az egészségügyi bizottság továbbra is csak minden második napon fog ülést tartani. Gondoskodott azonban a bizottság, hogy a központban folytonosan négy olyan ember legyen kéznél, kik a netán bejelentendő gyanus beteget a megfigyelő kórházba beszállitsák. Az összes orvosokat értesitik, hogy szükség esetén e négy ember fölött telefon utján rendelkezzenek. Végre intézkedett az elnöklő főkapitány, hogy a Tisza folyó mentén nagyobb munkálatokat teljesitő Glasner és Eibenschütz czég, valamint az állami folyamkotrások munkásai a Tisza vizének ivásától eltiltassanak s hogy ezen munkásokat kellő mennyiségü ártézi vizzel lássák el a vállalkozók és felügyelők. Az ülés különben következőleg folyt le.

Elnök **Rainer** József főkapitány. Előadó dr. **Faragó** Ödön városi főorvos, jegyző **Gaál** Endre. Jelenvoltak továbbá: Aigner József dr., Singer Mátyás dr., Kovács József dr., Klumák honvéd ezredorvos, Kőhegyi Lajos, Regdon Károly, Pilisi, Andrássy, Cserey, Hibay doktorok és Csikós József.

Rainer József főkapitány, a bizottság elnöke az ülést megnyitja és előterjeszti, hogy a legutóbbi ülést követett 24 óra alatt gyanus esetek nem fordultak elő, nem volt tehát szükséges az, hogy idő előtt tanácskozásra meghivja a bizottság tagjait Ma azonban két gyanus beteget szállitottak a megfigyelő kórházba.

Faragó Ödön dr. előadó jelenti, hogy a már ismert gyanus eseteken kivül Schustig András honvéd és Juhász Imre nevü betegek kerültek a megfigyelő kórházba. A régebbi betegek közül elhalt három, névszerint: Palatinus, Hajós és Velcsov. A helyzetet nem tartja a főorvos olyan aggodalmasnak, hogy e miatt kivételes intézkedésre volna szükség, s teljesen elengedőnek véli, ha a bizottság a most érvényes határozatok szerint csak minden második napon tart ülést.

A bizottság tudomásul vette az előterjesztéseket, mire az elnök fölöszlatta a gyülést.

*

A mai nap folyamán csak egy megbetegedés jelentetett be a főorvosi hivatalnak s remélhető, hogy meg fog szünni a veszélyes betegség egészen. Ez a beteg Csányi Pál földmüves a vásárhelyi-sugáruti 45. sz. házban. Betegsége nem annyira sulyosan koleragyanus, hogy be kellett volna szállitani a megfigyelő kórházba s otthon van ápolás alatt. A betegek statisztikája a következő: Otthon ápolás alatt van három könnyebb beteg, beleértve a ma megbetegült Csányit is. A másik kettő Kertész Gyula szinész és Nyári Erzsébet. A megfigyelő kórházban fekszik egy beteg, aki nem kolerás, ez Láda Ferencz belvárosi kocsis. Az ujszegedi járvány-kórházban van három beteg: Sustik Sándor, a tegnap megbetegült honvéd, Lévai Mari, a szintén tegnap megbetegült 6 és fél éves felsővárosi leány és Dóczi János napszámos, egy régebbi beteg. Eszerint az összes kolerás és koleragyanus betegek száma hat, ebből sulyosabb eset három, könnyebb is három. A megfiyelő kórházban fekvő Láda Ferencz betegsége egyszerü bél- és gyomorhurut.

A vasárnap folyamán két halálozás történt. Az egyik Ördög Etel, aki az ujszegedi járvány-kórházban halt el, a másik Juhász Imre, aki tegnap lett beteg a lakásán s a délután folyamán meghalt.

Ujdonságok.

Szeged okt. 31.

Tájékoztató.

—

Nov. 2. Egészségügyi bizottsági ülés d. u. 5 órakor.
Nov. 3. Korcsolyázó-egyleti közgyülés.
Nov. 4. Szatymazi vadászterület bérbeadása.
Nov. 5. Csöngölei legelő bérbeadása.

—

Halottak napja.

A sirok hallgatag városai megnépesülnek holnap, az örök szeretet csillagai kigyulnak a halottjaink csontjai fölött és imádkozunk, hogy enyhe legyen továbbra is pihenésük, enyhe és nyugodalmas, mig kihült szivvel megtérünk oda hozzájuk.

A mai mechanikus korban, a gőz és villany századában, midőn a gyárkémények sötét füstfelhői szakadatlanul hirdetik a folytonos munka, az anyagi gondok forgó gépezetének működését, midőn a nyüzsgő embertömeg valamennyi individuumát a mindennapi kenyérkeresés materialisztikus idegszálai izgatják: nehéz lelki szomoruság fogja el az ember kedélyvilágát, midőn a borongós november hava bennünket a sirok közé vezet, oda, ahol azokat takarják a gyertyafényben uszó sirhantok, kik egykoron köztünk éltek, velünk éreztek és gondolkodtak.

Egész éven át annyira leköti figyelmünket a napi ténykedés, a gond, hogy — kevés kivétellel — megelégszünk azzal, hogy mától holnapig az „örök sablon“ utján zavartalanul haladunk, s ha elvégezzük azt a munkát, mit egyik-másik nap reánk szabott. Este lefekszünk a lelkiismeretesen elvégzett munka megnyug-

tató tudatában, s ha reggel fölébredünk, uj erővel látunk hozzá a tegnapi munka folytatásához. És ez igy megy nap, nap után anélkül, hogy igazán gondolkodhatnók afölött, vajjon mi a czélunk, hová törekszünk, meddig munkálkodunk, s miért, hogyan tesszük azt, amit teszünk. Egyszóval a 24 órai nap alatt forgunk egy helyben, mint a földgolyó biztos czél és irány nélkül a véghetetlen nagy ür beláthatlan utain.

Mikor aztán a temetőkert kapuja elé érünk, mikor elhunyt kedveseink sirja fölé borulunk: akkor czikázik át agyunkon egy gondolat, mely megvilágitja multunkat és jelenünket, de melynek sugaraira a jövő lét, a lélek örökkévalóságának gondolata sötét fátyolt takar

Gondolkodni kezdünk az élet és halál fölött, s elfeledve az anyagi gondokat: a lélek örök problemáin elmélkedünk. Gondolkodni kezdünk a vallási és világi nézetek harmóniája fölött, s mig könyeket hullatunk elhunytaink sirjára, egyuttal elsiratjuk a magunk földi szenvedéseit s tulvilági jövőnk bizonytalan sorsát.

Tisztába szeretnők jönni önmagunkkal, jövő sorsunkkal, s meg akarnók szüntetni azokat a legkiáltóbb ellenmondásokat, melyek között fölnevelkedtünk. De hiába gondolkodunk, hasztalan kutatunk, bizonyosat sem a vallás, sem a természettudományok, sem a kritikai gondolkodás nem nyujthat.

Kimérte az Isten a tudás határait, s ezen határ és a világ, valamint az ember végső rejtélye között oly hézag van, melynek kitöltésén eredménytelenül fáradozott Cartesiustól egész Schopenhauerig a bölcsészek deduktiv gondolkodása.

Mi az álmesterkedésnek, az álkonstatucionalismusnak korában élünk, abban a korban, amidőn a vak zelotismus véres harczot folytat a gunyos közönyösséggel, a vallás és tudomány közt fönnen hirdetett „tátongó ür" között lézengünk, de amelynek ferde tanain mindhiába csak a hit győzedelmeskedhetik.

Hasztalan bonczolgatjuk az atomokat, hasztalan vizsgáljuk a csillagrendszerek komplikált hypotheziseit: a világ, a lét végső rejtélyére biztos utat nem találunk sehol.

A templomok szelid fényben uszó oltárképe előtt térdelőt éppen az a bizonytalan jövő kiséri, mint Flammarion ideális Georges Speroját.

De mégis boldogabbak azok, akik erős hittel remélnek, mint akik gyenge reménynyel tagadnak, mert a létkérdés ismeretlen tájékain ugy bolyong az ember, mint a vándor, aki érzi és hiszi, hogy eléri a czélt, mely után fárad, bár ismeretlen utakon barangol.

A temetőkert ujra elsötétül, az ott maradt könyeket hamar fölszáritja a hideg őszi szél s mi visszatérve a zajos város falai közé, ujra nyakunkba vesszük az anyagi gondokat. Azok a gondolatok, melyeket a csendes temető misztikus fénye agyunkban elszórt, elszállnak s belefáradva a meddő kutatásba, belenyugszunk a megmásithatlan törvénybe, mely igy szól:

Statutum est hominibus semel mori!

— **Adományok a Baross szoborra.** A lapunk szerkesztőségében fekvő gyüjtő iven a következő adakozások vannak ujabban följegyezve:

Engel Adolf	5 frt.
Traub B. és társa	5 frt.
Várnai L.	3 frt.
Vasváry Sándor	2 frt.
Brausvetter Janos	5 frt.
Lengyel Győző	2 frt.
Majszky Sándor	2 frt.
Alacs György	2 frt.
Aigner József	2 frt.
Barcsay Károly	2 frt.
Mogán Róza	1 frt.
Löw Immánuel	2 frt.
Összesen	33 frt.
Az eddig gyüjtött összeg	22 frt.
Főösszeg	**55 frt.**

— **Enyedi Károlyt**, a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének főfelügyelő czimzetes üzletvezetőjét a kereskedelmi miniszter kinevezte üzletvezetőnek. Az üzletvezetői statust csak most szervezték a kereskedelemügyi miniszteriumban és Enyedy Károly az elsők között nyerte előléptetését.

— **Változás a szerkesztőségben.** Thury Zoltán, a Szegedi Napló volt munkatársa kilépett a szerkesztőségből. Távozásával Palócz László lépett be a Szegedi Napló munkatársai közé.

— **Személyi hir.** Bodnár Zsigmond egyetemi magántanár, irodalmi történetiró, betegen fekvő testvéröccsének, Bodnár Imre szegedi kir. közjegyzőnek látogatása végett a vasárnapot Szegeden töltötte.

— **A Kossuth-album.** A diszalbum, amely magában foglalja Szeged város üdvözlő iratát hazánkfiához kilenczvenedik születésnapjára, Bába Sándor könyvkötészetében elkészült. A remekbe készült diszmunka Endrényi Imre könyvkereskedésének a kirakatában közszemlére van kitéve.

— **A tisztviselők utadója.** Emlitettük már, hogy a pénzügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg rendeletet adott ki, melyben a tisztviselőket fölmenti az utadó fizetés kötelezettsége alól. Amint akkor nyomban megjegyeztük, ez a rendelet Szeged utadó alapjának 6—7000 frtnyi károsodást okoz. A rendelet indokolása homályos és odamagyarázható, mintha a miniszter annak visszaható erőt is akarna tulajdonitani, amennyiben kimondja, hogy Budapest fővárosban és a törvényhatósági joggal fölruházott városokban az utadó egyenlő természetü a községi adóval — ez is helyi érdekü költség. Fodor Károly dr. adóügyi tanácsnok a miniszteri rendelet ezen indokolása ellen fölterjesztést kiván tenni s ezt ma a polgármesternél be is jelentette, mert ha a már befizetett utadóból visszatéritéseket kellene a miniszteri rendelet alapján tenni, — ez a már jogerős utadó-budgetben jelentékeny visszahatást idézne elő és a városnak károsodást okozna. Az adóügyi tanácsnok egyáltalán nem tartja a miniszteri rendeletet helyes jogalapon állónak az általunk már kifejtett okok miatt, azt pedig, hogy még visszaható erőt is kelljen tulajdonitani ennek a rendeletnek, épen nem tartja elfogadhatónak, miután az 1890. évi I. t.-cz. intencziójával homlokegyenest ellenkezik az, hogy kivételnek legyen helye az utadó fizetők között.

— **Szeged a megyei főispánbeigtatáson.** Nagy ünnepélyességre készül a megye fő- és székvárosa, a hires Szentes. Uj főispánját, Tallián Bélát igtatja be méltóságába november 5-ikén délelőtt. A meginvitált Szeged is ott lesz. A tanács mai ülésében Szeged város képviselésére a főispáni installáczióra dr. Lázár György h. polgármester, Ivánkovics János és Váradi Ignácz köztörvényh. biz. tagokból álló küldöttséget küldte ki.

— **Női inas-iskola.** Tergina Gyula dr. kir. tanfelügyelő azon fáradozik, hogy egy női inas-iskolát létesitsenek, olyanformát, aminő az ipariskolai tanfolyam. A női inas-iskolát a szegedi női iparegylet helyiségeiben óhajtanák berendezni.

— **Regattisták gyülése.** A vizi sport kedvelői örömmel fogják tudomásul venni azt a tervet, melylyel a regattisták gyülése foglalkozott. Több év óta érezhető volt a mostani csolnakház kibövitésének szüksége. A szük hely miatt versenyhajók kellő számu beszerzésére gondolni sem lehetett s e miatt az egylet a versenyeknél sokszor hátrányt volt kénytelen szenvedni. Az állandó csolnakház épitése s csolnak beszerzések tehát már ugyszólván elkerülhetetlenek voltak. Az egyletnek most módjában áll, hogy magát sport eszközökkel fölszerelje, mert egyrészt a tagok köréből eredő áldozatkészség, másrészt a törvényhatóság pártolása teszi ezt lehetővé. E fölött folyt a tárgyalás a gyülésen, mely az elnökséget megbizta, hogy szerezzen tájékozást az államvasutak gépgyáránál arról, mily föltételek mellett vállalná el az épitkezést. Gerle Lajos fogja az épitési terveket elkészitteni és a választmány elé terjeszteni.

— **A szegedi korcsolyázó egylet** közgyülését f. évi november 3-ikán délelőtt 11 órakor tartja a belvárosi kasszinó nagytermében.

— **A kolera és a posta.** A posta- és távirdai rendeletek tárában ma jelent meg egy rendelet, mely ugy intézkedik, hogy a kolera miatt az egész országban tilos a postán a rongyok, fehér-, ágy- és ruhanemüek szállitása. E rendelet alapján a szegedi posta főnöke kénytelen volt megtagadni azon ruha-küldemények fölvételét is, melyeket helybeli üzletek a vevőiknek akartak küldeni. Több kereskedő panaszára a kereskedelmi és iparkamara ma reggel táviratilag fordult a kereskedelmi miniszterhez, kifejezvén azt, hogy a szállitani tilalmazott fehér-, ágy- és ruhanemüek elől a a rendelet szövegében csak tévedésből maradhatott ki a „használt" szó, mivel uj készitményekre a minden üzleti forgalmat megkötő szállitási tilalomnak jogosultsága nem lehet. A kamara kérését rögtön elintézték odafönt. Már délután megérkezett a sürgöny-válasz, melyben a miniszter megbizásából, Heim miniszteri tanácsos tudatja a kamarával, hogy a posta-hivatalokat uj fehér-, ágy- és ruhanemüek akadálytalan fölvételére utasitotta.

— **Egy szegedi ifju sikere.** Mint a P. H. irja, Ráth Károly budapesti főpolgármester az egyetemi sebészeti kóroda igazgatójává és egyetemi rendes tanárrá kinevezett dr. Réczey tanár helyébe dr. Herczel Manó heidelbergi egyetemi m. tanárt nevezte ki az üllői uti közkórház sebészi osztályának rendelő főorvosává. Orvosi körökben igen szerencsésnek tartják a főpolgármester választását, mert dr. Herczelben, ki Franczia- és Németországban, kivált a hires heidelbergi egyetemen mint tanár huzamosb ideig müködött, kiváló tehetségü szakerőt nyer a közkórház, akinek tudományos tevékenysége iránt nemcsak hazánk, de a külföld is őszinte elismeréssel adózik.

— **A szabadkai pénztárak.** Kállay Albert főispán még szombaton befejezte Szabadka város közpénztárának megvizsgálását s mint megirtuk, a főispán aznap visszatért Szegedre. Most szabadkai tudósitónk referál a nagy szenzácziót keltett váratlan és meglepő pénztárvizsgálat eredményéről és annak folytatásáról. A város házi-, javadalmi- és adó-pénztárainak megvizsgálása csütörtökön reggel vette kezdetét a főispán, Mamusich polgármester és a hatóság több tagjának jelenlétében. Két napig tartott a vizsgálat. Az eredmény az, hogy minden rendben van. A pénztárakban egy krajczár hiány sincsen. Az utolsó krajczárig megvoltak a számadások, a könyvek és kasszákban talált összegek. Csupán azt az egy tényt kifogásolta a vizsgálat, hogy a házipénztárnok kaucziója az általa kezelt házipénztárban van elhelyezve. Ezt a biztositékot tehát áttették az árvapénztárba.

Ez a vizsgálatnak az egyik része. Ennél a főispán is jelen volt. A pénztárvizsgálat befejeztével a főispán haza ment Szegedre — irja tudósitónk — szigoru utasitást hagyva hátra Gunda Zoltán miniszteri számtiszt kiküldöttnek a mult évi zárszámadás és az erre vonatkozó összes iratok megvizsgálására. Mert a főljelentés szerint, ami a miniszterhez tétetett, főképen a zárszámadás egybeállitásainál történtek volna

főbenjáró hibák és tussolások. Nem kevesebb mint 13 pontban vannak fölsorolva azok a följelentés alapján tett miniszteri észrevételek, melyekre vonatkozólag a vizsgálatnak kiterjednie kell. Mint tudósitónk értesül, azok a hibák, amik történtek, inkább felületességre, de semmikép sem bünös kezelésre vezethetők vissza. Például az egyike a legsulyosabb vádaknak, hogy a javadalmi pénztár bevételeiből a tanács a a kincstári bérletek után eső tartozásra bizonyos összeget forditott, anélkül, hogy azokat előbb a házi pénztárba tette volna át. Szabadka város is azon agyonboldogitott alföldi városok közé tartozik, melyek a kormány minden követválasztáskor atyaságos jóindulattal megigérgetett jóakaratából a szakadásig ráfizetnek a fogyasztási s italmérési adók bérletére. Mint Szeged is. Szabadka tavaly nem kevesebb, mint **60.000 frtot fizetett rá a bérletre**. Hát ennek a nagy hiánynak a fedezésére vette igénybe az ottani hatóság a pénztárt, de mint a vád mondja, nem a rendes formák és szabályok mellett. Állitólag ilyen és ehez hasonló belkezelési rendetlenségekről volna csupán szó. A vizsgálat két hetet fog igénybe venni s közben a főispán többször átmegy Szabadkára.

— **A Lloyd-társulat a Baross-szoborra.** A szegedi Lloyd-társulat választmánya ma délután ülést tartott Lichtenberg Mór elnöklete alatt. A választmány a Baross-szobor ügyében hozzá érkezett fölhivást is tárgyalta és a szoborra 25 frtot szavazott meg azzal, hogy ezenfölül a társulati tagok között a czélra külön gyüjtést is rendez.

— **A vetyeháti nyárfateknők.** A volt gazdasági tanácsnok és a városi gazdász fegyelmi ügyében tudvalevőleg nem hozhatott határozatot a fegyelmi hatóság. Bizonyos dolgok nem voltak még tisztázva, ujabb vizsgálat elrendelése vált szükségessé. Ezt az ujabb vizsgálatot befejezte már a polgármester s az ügyiratok a város tiszti főügyészéhez kerültek. Dr. Ivánkovits Sándor tiszti főügyész már elkészitette ujabb vádinditványát. A vádinditványon mit sem változtatott az ujabb vizsgálat eredménye, a tiszti főügyész most is, mint előbb, 200 forint birsággal kivánja sujtani Zombori Antal tanácsnokot, Kriszt Sándor ellen pedig az eljárás megszüntetését inditványozza.

— **Hat órakor bezárják a temetők kapuját.** A járványosan még mindig előforduló koleraesetek miatt kedden és szerdán csak esti hat óráig lesz megengedve a közönségnek a temetők látogatása. Hat órakor elzárják a temetők bejáratát.

— **Nagy fizetésképtelenség Szegeden.** Egy virágzónak tartott szegedi férfi- és női ruhaüzlet jutott ide most, az özv. Krahl Antalné és társa czég, mely már napok előtt fizetésképtelennek nyilvánitotta magát. A czég Budapesten is nagyobb üzlettel bir. A hitelezőkkel mint halljuk, eddig eredménytelenül folytak a tárgyalások. A czégnek ebben a nyári saisonban nagyobb veszteségei voltak, különösen a budapesti üzletben a kolera miatt. Az aktivák 60,000 frtra menő összegével szemben mintegy 100,000 frt a passziva. A csőd, mint hirlik, elkerülhetetlennek látszik és már a napokban várható annak megnyitása.

— **Esküvő.** Szombaton vezette oltárhoz Bene Dezső nagybecskereki főszámvevő Herczeg Erzsike kisasszonyt, özv. Herczegné szeretetreméltó, müvelt leányát. Mint násznagyok szerepeltek Krsztics János polgármester és Rónay Alajos zombori földbirtokos. Ez esketési szertartást Benedek Elek zentai tanár, a menyasszony rokona végezte.

— **A szegedi nőiparegyesület** tegnap délután 4 órára választmányi ülést hivott össze, mely azonban a tagok részvétlensége folytán nem volt megtartható.

— **Sorozás alá kerülők figyelmébe.** Az 1872., 1871. és 1870-ik években született szegedi illetőségü és Szegeden tartózkodó vidéki védkötelesek lakásaik beiratása végett tartoznak folyó évi november hóban a városi tanács katonai ügyosztályánál (városi bérház, II. emelet) jelentkezni. Aki a jelentkezést elmulasztja, 5 frttól 100 frtig terjedhető pénzbirsággal büntettetik.

— **A tarhonya a haditengerészetnél.** Régi és jogosult törekvése a szegedi terménykereskedőknek, hogy a tarhonyának polgárjogot szerezzenek a hadsereg- és a haditengerészet élelmezési czikkei között. A szegedi kereskedelmi és iparkamara ez ügyben fölterjesztést is intézett a kereskedelmi miniszterhez, akinek közbenjárására aztán a közös hadügyminiszter azt kivánta, hogy a szegedi kereskedők nagyobb mennyiségü tarhonyát bocsássanak rendelkezésére a tengerészetnek ingyen, hogy ennek az élelmezési czikknek használhatóságát ki lehessen próbálni. A kamarába értekezletre hivott érdekeltek kijelentették, hogy 2—3 mázsa tarhonyát készséggel adnak próbálni, de nagyobb mennyiségnek ingyen való átengedésére annál kevésbé hajlandók, mert a szegedi Széchi Zsigmond czég már korábban küldött próbára egy mázsát meghaladó tarhonyát és az avval tett kisérlet eredményéről még máig sem értesült. Lukács Béla kereskedelmi miniszter a kamarának ezen ujabb fölterjesztése után ismét átirt a közös hadügyminiszterhez, kinek válaszát a következőkben közli a kereskedelmi és iparkamarával:

„A tarhonyának a haditengerészet élelmezési czikkei közé való fölvétele tárgyában f. évi szeptember hó 7-én 3834. sz. a. kelt jelentésében előadottakat a közös hadügyminiszter urral közölvén, a nevezett miniszter ur f. évi október hó 14-én 8985. 3. oszt. t. sz. o. sz. a. kelt átiratával ez ügyben a következőkről értesitett:

A mult évi január hó 7-én Széchi Zsigmond szegedi czég által kisérletezés czéljából Pólába szállitott 125 klgr. tarhonyának Ő felsége „Auróra“ nevü hajóján leendő alkalmazásba vétele 1891. évi jan. hó 14-én 9710. sz. a. elrendeltetett.

A központi kikötőben immár megérkezett fönti hajó parancsnokságának jelentéséből, valamint a pólai katonai kikötőparancsnokság és a tengerészeti egészségügyi hivatal véleményéből kitünik, hogy a szóban levő étel izlett ugyan a legénységnek, azonban kétes, vajjon izlenék-e gyakrabbi kiosztás esetén is?

Ez ekből, mielőtt a tarhonya a haditengerészet élelmezési czikkei közé végleg fölvétetnék, kivánatosnak látszott azzal ujból és több hajón egyidejüleg kisérleteket tenni, miért is a f. évi október hó 9-én 8450. 3. oszt. t. sz. o. sz. a. kelt közös hadügyminiszteri rendelettel utasittatott a pólai cs. és kir. kikötő-tengernagyi hivatal, hogy a hajóosztály két hajóján egyidejüleg eszközlendő próba czéljából rendeljen meg a fönt nevezett szegedi kereskedőnél megfelelő mennyiségü tarhonyát és folytassa avval a megkezdett kisérleteket.

Ezen ujabbi kisérletek eredményét a közös hadügyminiszter ur által kilátásba helyezett értesités alapján annak idején tudatni fogom a kamarával.

— **A kisdedóvódának.** A jótékony nőegyletnek egy kérvénye volt ma a tanács előtt. Azt az 1500 frtnyi segélyt, melyet a várostól kap, 3000 frtra kéri szaporittatni. Csakhogy elkésett a folyamodás, mert a város költségvetése már meg van szavazva, abban már ezt a többlet kiadást fölvenni nem lehet. Ez okból el is utasitotta a tanács a kérvényt, azonban jövő évre biztatja a nőegyletet.

— **Adóösszeirás.** A külterületeken már be van fejezve az adóösszeirás munkája. Elrendelte a tanács a belterületi munka megkezdését is. Fodor Károly adóügyi tanácsnok fogja vezetni, s a megkezdés napját is ő határozza meg, ő teszi közhirré és értesiti erről a pénzügyigazgatóságot is. Az összeirások teljesitésére az I. kerületben Kiss Mór segédszámtiszt, a II-ik kerületben Pillich Gyula segédszámtiszt, a III-ik kerületben Jungen József számtiszt, a IV-ik kerületben Follráth Gyula segédszámtiszt, az V-ik kerületben Kónya János segédszámtiszt, a VI. kerületben Adler József irnok és a VII. kerületben Török Ferencz számtiszt lett kiküldve. — Minden kiküldött mellett egy törvényhatósági bizottsági tag fog eljárni, kiknek névsora a következő: Sziráky József, Schütz Antal, Halász József, Bakacsi Mihály, Zombori András, Molnár János és Vőneky Pál.

— **104 éves ember kilenczedik menyasszonya.** Ez a férfiu, akinek a vállaira 104 év terhe nehezedik, nyolczszor házasodott meg s most akarta volna a kilenczedik menyasszonyt az oltár elé vinni. Gyomán lakik ez a „legöregebb ember“, ez a fiatal szivü, ifju erejü aggastyán, Balogh Ferencz. Az agg emberekről szóló krónikákban is aligha van arról emlités téve, hogy aki 104 esztendőt elnyütt, kedvet érezne magában a kilenczedik menyasszonyhoz. Pedig Balogh Ferencz odavitte a pap elé a kilenczediket, egy negyven éves asszonyt. Az aggastyánnak igen sok fia van. Ezek arra kérték a lelkészt, hogy ne eskesse meg őket. A pap nem is tette meg. Azonban az öreg Balogh tudott forditani a dolgon. Miután nyolcz törvényesen elvett feleséget eltemetett már, a pap és a fiai ellenzése daczára elvette a kilenczediket — törvénytelenül.

— **A városi nyomtatványok** szállitását három évre adja bérbe a tanács, 1893—95-ig terjedő időre. A jövő hónap 15-én jár le az ajánlatok beadási ideje. A vállalatért csak a Szegeden fönnálló nyomdák tulajdonosai pályázhatnak. Az ajánlati versenyhirdetés e napokban lesz közhirré téve.

— **Uj ártézi kutak.** Ismét két ártézi kut van készülőben. Egyiket a Wagner örökösök akarják furatni a gőzfürdőjük mellett fekvő üres telken, a másikat Szeged város furatja Ujszegeden. Mindkét tervet elküldötte a tanács a folyammérnökséghez. Adjon véleményt, czélszerü volna-e ezt a két ártézi kutat megfuratni. A folyammérnökség maga nem adott véleményt. Fölküldte az iratokat a budapesti VIII. kerületi kir. kulturmérnöki hivatalnak. Innen érkezett az átirat Szeged polgármesteréhez, mely ugyszól, hogy csak tessék engedélyt adni a kutfurásra, mert a tervezett munka más, már létező munkát nem érint, a vizjogi törvények pedig nem ellenkeznek ezzel a két kuttervel.

— **Az Emke tagsági levele.** Az Emke értesitette két szegedi alapitó tagját, a várost és a polgári őrsereget, hogy legközelebb megküldi az alapitó tagsági oklevelet. Ezt a szép kivitelü okmányt Munkácsy Mihály rajzolta és Morrelli metszette érczbe. A tagok nevének belenyomása két forintba kerül.

— **Szabadka-palicsi villamosvasut.** Mint értesülünk, Szabadka város és Palics-fürdő között villamos vasut létesül, melyet már a jövő évadban átadnak a forgalomnak. Az összes munkálatok kivitelével a budapesti elektrotechnikai vállalatokat — Bak és Swarzenberg — bizták meg. — A vasutnál földfeletti vezetéket alkalmaznak. Hazánkban ez lesz az első helyi érdekü vonal, melyet villamossággal tartanak üzemben.

— **Elgázolás a lóvasuti vágányokon.** A közuti vasut vágányain sulyos szerencsétlenség történt tegnap alkonyattájban. A Kossuth Lajos-sugáruton elgázolt egy közlekedő lóvonatu kocsi egy hivatalnokot s oly sulyos sérüléseket ejtett rajta, hogy alighanem amputálni kell mindkét lábát. A sulyosan megsérült neve Bagolyi Kálmán, a dunagőzhajózási társaság volt ellenőre, a vasuti üzletvezetőség alkalmazottja. Tegnap este fölakart ugrani a kocsira a Kossuth Lajos-sugáruton, a Blau-féle szatócsbolt előtt. A kocsis mellé akart föllépni, ahova pedig tiltva van. Az ugrás nem sikerült, elbukott s oly szerencsétlenül zuhant a kocsi elé, hogy az átment mindkét lábán. Jobb lábán összetépte a hust, a csontokat megsértette, a bal lábszár csontjait pedig két helyen eltörték a kerekek. — A kocsi megállott s a megsérült ember jajjaira nagy népcsődület támadt. A rendőrség a sérültet a közeli közkórházba vitette, ahol azonnal ápolás alá vették. Állapota sulyos, bal lábát le kellett venni s aligha marad meg a jobb is. — A rendőrség vizsgálatot indított meg.

— **A csapat- és rendgyakorlatok akadálya.** Ha a közös hadügyminiszter valahogyan megtudná, hogy ilyen is van, ugyancsak nagyot nézne. Szerencsére nem sugják be neki s igy a delegácziók meg vannak mentve attól a kellemetlenségtől, hogy e komoly akadály elháritására még egy tömeg milliót legyenek kénytelenek megszavazni. Mert hát nem a hadsereg küzd ezzel az akadálylyal, csak a jövő hadseregének egy része, a belvárosi fiuiskolába járó legénykék. Tóth Antal népiskolai felügyelő tett panaszos előterjesztést a mérnökségnek arról, hogy a belvárosi fiuiskola tornaterméneк kövezete van nagyon rosz állapotban, s a tornatermet füteni sem lehet. A csapat- és rendgyakorlatokat e miatt végezni nem lehet. A tanács megbizta tehát a mérnökökséget, hogy a tornaterem gyökeres restaurálásáról tervet és költségvetést készitsen, igyekezzék a csapat a rendgyakorlatok akadályát hova előbb megszüntetni.

— **Meleg ruhák, uj ruhák.** Szép és megható ünnepség folyt le tegnap d. u. 4 órakor a belv. nepiskola tanácskozó termében. Boldog emlékü Kiss Dávid 30 ezer forintos alapitványának kamataiból a városi községi népiskolakba járó szegény tanulók közül 40 fiu és 20 leány lett teljes uj téli öltözettel ellátva. Ez alkalomból a teremben fölállitott s felöltöztetett szegény tanulókhoz legelőször Szendrői János, mint a segélyző-bizottság pénztárnoka szólott, megemlékezvén bold. Kiss Dávidról, ki nagy alapitványával lehetővé tette, hogy 9 év óta már 540 tanuló gyermeket láttak el meleg téli ruhával. Majd beszéde további folyamán szorgalomra, becsületességre s Kiss Dávid borostyánnal megkoszoruzott arczképére mutatva a köteles hála érzelmére buzditotta a meghatott tanulókat, végül köszönetet mondott dr. Singer Mátyás kir. tanácsos igazgató-főorvosnak, mint a kegyeletes emlékü alapitó végrendelet végrehajtójának. Szendrői János beszéde után egyik felöltöztetett tanuló mondott köszönetet dr. Singer Mátyásnak és a segélyző-bizottságnak a szegény tanulók iránt tanusitott jóakaratuk- és fáradozásukért. Erre Tóth Antal népiskolai felügyelő, a segélyző-bizottság elnöke tartott intő beszédet a tanulókhoz, s bezárólag dr. Singer Mátyás köszönte meg a bizottságnak s Szendrőy Jánosnak a felöltöztetés körül kifejtett ügybuzgalmukat. Ezzel a szép ünnepség véget ert s a jelenvoltak, dr. Singer Mátyás, Gál Ferencz, Tóth Antal, Kiss Árnold, Kulinyi Zsigmond, Szendrői János s több tanuló a felöltöztetett gyermekek ruháit nézték meg, melyekkel teljesen meg voltak elégedve. Ugy a fiuk, mint a leányok 2-2 drb. beszegett zsebkendőt is kaptak. A fiuk teljes öltözete 15, a leányoké pedig 10 frtba került.

— **Jubileum.** Makói levelezőnk irja a következőket: Jubileum volt nálunk vasárnap. Molnár Albert polgári iskolai igazgató ünnepelte, hogy 30 év óta tanár és üdvözölték őt ez alkalomból a volt tanitványai, kik serleget nyujtottak át neki és az iskolaszék tagjai közül többen, este pedig meg volt a szokott magnum áldomás is egy bankett alakjában. Sok megjegyzésre adott okot a jubileumok e járványos korszakában is, hogy Molnár Albert valósággal 30 éve van ugyan Makón, de mivel négy évig segédlelkész, öt évig pedig aljegyző volt, a tanári müködését csak 21 év előtt kezdette meg és igy még erős kilencz esztendő hiányzik abból a „jogczimből“, mely a veterán tanitókat arany érdemkeresztnek szokta segiteni. Hacsak ki nem rántja ez esetben az ünnepelt férfiut az a fontos körülmény, hogy avatott kormánypárti kortes és hogy ebben a minőségben sokkal hathatósabb lelkesedésére számithat a hálás kormánynak, mintha csakugyan 30 éves és bokros érdemei volnának a tanügy terén.

— **Ázsiai kolera Szakálházán.** Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár, a bakteriologiai intézet igazgatója sürgöny utján értesitette Temesvármegye alispánját, hogy Schuster Simon szakálházi lakos ázsiai kolerában halt meg. Schuster elhalálozásának okaira nézve megejtett vizsgálat kideritette, hogy Schuster a megbetegedése előtti napon Utvinban volt, hol a nagykorcsmában mulatott és Begavizet ivott a pálinkára. — Ebből is látható, minő veszedelmet hozhat magával a folyóviz élvezete. Schuster családja állandóan orvosi megfigyelés alatt áll; eddig egészséges a család minden tagja és Szakálházán nem lépett föl másutt a kolera.

— **Rablók — női ruhában.** Dorosmai levelezőnk vakmerő rablógarázdálkodásról ad hirt. Bent a városban egy éjszaka két házat raboltak ki női ruhába öltözött rablók. A tudósitás igy hangzik:

Mai napra (vasárnap) virradóra, vagyis az éjjel 12 óra tájban bent a városban két házat kiraboltak. Az egyik Monostori Mátyásné háza, ahol Jernei Viktória utczai szobájából 400 frtot érő holmit vittek el; a másik háztulajdonos, akit kiraboltak, Mészáros István. Ettől 300 frtot érő holmit vittek el. Még ezenkivül két házat törtek föl, de itt nem érhették el czéljukat. A jámbor éjjeli örök 11 óra tájban találkoztak női ruhába öltözött férfiakkal, de ezek nem tüntek föl nekik gyanusaknak.

— **A szentes-vásárhelyi vasut folytatása.** Csanádmegye közgyülése a Hódmezővásárhelytől Makóig épitendő vasut költségeinek fedezésére 40.000 forint hozzájárulást szavazott meg. A vasut épitésének többi költségét részben Makó város és Földeák község, részben a kormány viseli.

— **Ragályos betegségek.** Október 15-ik napjától 23-ig harminczöt ragályos beteg volt a városban. Négy ezek közül halálos véget ért. Roncsoló toroklob volt tizenhét. Ezek közül kettő halállal végződött. Kanyaró három. Ázsiai kolera kettő. Vörheny kettő. Vérhas kettő. Hártyás toroklob 2. Hasi hagymáz kettő. Orbáncz kettő. Trachoma kettő. Álhimlő egy. A külső területeken ragályos betegedés egyetlen egy sem fordult elő.

— **Kereskedők figyelmébe.** A horvát-szlavon kormány a magyarországi kolerára való tekintettel korlátozza a kereskedelmi áruszállitást. Mindazon árukon kivül, amelyeket már a magyar kereskedelmi miniszter is letiltott, nem bocsáttatnak be Horvátországba a gummiáruk, sertéshus, szalonna, ludzsir, faggyu, jutaáuk, szalámi, sódar, ócska zsákok és a gyapju.

— **Veszett kutya áldozata.** Ó-becsei levelezőnk irja: Petrényi István ó-becsei polgárnak 14 éves leánykáját ezelőtt három héttel egy kutya az utczán megharapta. A kis lány kezén ejtett sebet az apa maga gyógyitgatta. Tegnap este a szerencsétlen kis leányon kitört a veszettség.

— **Tüz a nyomáson.** Tegnap délután az alsóvárosi nyomáson nagy tüz pusztitott. Három óra tájban vette észre a hatalmas lángokat a toronyőrség. Boglyák égtek, 12 szalmaboglya és egy, amely kukoriczaszárból volt összerakva. A tüznél megjelent mindkét tüzoltóság s hosszas munka után, amely belenyult az estébe, lokalizálták és eloltották az égő boglyákat. Az oltást megnehezitette a nagy vizhiány. A tüzhöz egy szakasz közös hadseregbeli katona is kivonult.

— **Lejár a kövezők szerződése.** A város belső területének kövezése három évre volt szerződéssel biztositva. Ez a három év deczember 31-én ér véget. A mérnöki hivatalban már készül az ujabb szerződés ujabb föltétele, a mostani viszonyoknak megfelelően változtatják meg a szerződési föltételeket.

— **Vásárosok orvosi vizsgálat alatt.** Mint óbecsei tudósitónk irja Aracs községe ma tartotta meg évi országos vásárát. Minden ember, ki a Tiszán a komppal átakart menni, orvosi bizonyitványt volt köteles fölmutatni. E nélkül nem bocsájtották ki. A kolera járványbizottság szigoruan ellenőrizte a vásárosokat.

— **A levakart hivatalos pecsét.** A szabadkai „Szabadság“ irja a következő különösen hangzó dolgot:

„A napokban történt itt Szabadkán, hogy Kállay főispán egy miniszteri kiküldött és a polgármester közbenjöttével az összes pénztárakat rovancsolás alá vétettek. Minthogy azonban beesteledett s a munkát be nem fejezhették, az egyik rovancsolás alatt lévő kasszát hivatalosan lepecsételték, Reggel, midőn a jól bepálinkázott Skala Nésztó hivatalszolga tisztogatott, nem tudni miokból, a hivatalos pecséteket is levakarta. A szolga, ki a polgármesternek főkortese volt, a főispán által rögtön elcsapatott.“

— **Templomrabló.** Perjámoson a róm. kath. templomban a perselyt több izben kifosztották anélkül, hogy a tettesnek nyomára jöttek volna. Kezdetben az iskolás gyermekekre volt a gyanu, mikor a napokban, templomnyitás után a káplán a templomba lépve észrevette, hogy valaki a persely felytörésével foglalkozik. A káplán az istentelen rablót nyakon csipte, ki nem volt más, mint az elbocsátott templomszolga.

— **Árlejtés.** A külterületi kéménysepréres jövő hó 11-én fog árlejtést tartani a tanács.

— **Elhalasztott közgyülés.** Az alsóvárosi társalgókör tegnap tartotta volna meg közgyülését, ha a tagok határozatképes számban gyültek volna össze. Azonban oly csekély volt a tagok érdeklődése, hogy a gyülést a jövő vasárnapra kellett halasztani.

— **Gyilkost keresnek.** Bányai csendőrhadnagy Temesvár vidékén nyomozásokat folytat egy gonosztevő után, ki több hónap

előtt rablógyilkosságot követett el. Bányai már nyomában is van a gyilkosnak, ki állitólag Temesvár környékén rejtőzködik és valószinüleg már a csendőrség kezei között lesz, mire e sorok megjelennek. A nyomozás sikere érdekében részleteket nem közölhetünk.

— **Sok a munka.** Megbizta a tanács a mérnöki tisztséget, hogy a szilléri iskola terveit harmincz nap alatt készitse el. Ám a harmincz napok elmultanak, de a terveket elkésziteni nem lehetett. A fölhalmozódott munka épen ebben az időben vette igénybe a szokottnál is jobban a mérnöki hivatal munkaidejét. Ujabb nyolcz napi haladékot kért tehát a mérnökség a tanácstól, hogy a terveket elkészithesse.

— **Kazánrobbanás.** Az écskai uradalom gőzmalmában tegnapelőtt a kazán, eddig még ismeretlen okból, fölrobbant s ennek következtében a gép körül foglalatoskodó Aubermann uradalmi ispán sulyosan, a fütő pedig könnyebben megsebesült. Mindkét sebesültet a kórházba szállitották. Aubermann sebe életveszélyes s fölgyógyulásához alig van remény. Az ügyben a nagybecskereki kir. törvényszék megindította a vizsgálatot, melyet Ivkovits Péter törvényszéki biró vezet.

— **Nagy az orra.** Lőw Rudolf szabadkai honfitárs lopott s a dolgok természetes következményeként megugrott bus tette szinhelyéről. Most itt keresik. Ismertető jele a szabadkai rendőrség ut-, illetve orrmutatása szerint, hogy 18 éves és a juhászkampóhoz rendkivüli módon hasonló orral áldotta meg az Isten.

— **Betöréses lopás.** A református lelkészi lak padlásának az ajtaját feltörték az elmult éjjelek egyikén s egy ott lakó asszonynak több darab ruhaneműjét vitték el. A rendőrség nehány darabot a lopott tárgyakból megtalált az öregnemü üzérek-nél, akik egy leánytól vették. Ez a leány ma ujabban akart nehány ruhadarabot liferálni nekik. Ezt a leányt, Juhász Viktor makói illetőségü cselédet, a rendőrség letartóztatta.

— **Dijnok kerestetik.** A nagylaki kir. járásbirósagnál egy dijnoki állás jött üresedésbe, mely állást elnyerni óhajtók e részbeli kérvényükkel Kókay Béla szegedi kir. törvényszéki irodaigazgatóhoz forduljanak.

—

— **Egy-két** inteligens fiatal ember *teljes ellátást kaphat* egy családnál; ugyanott *butorozott szoba* is *azonnal kiadó.* Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Szinház.

Vasárnapi előadások. Igazándi vasárnapi előadások voltak. Extemporizáltak a délutáni, extemporizáltak az esti előadáson a szereplők. Egy kissé sok a szinpadi kedélyeskedésből és abból a szabadalomból, amivel a szinész csak néha-napján élhet. Hagyján talán a vasárnap délutáni előadáson, amikor a bébé publikum rajának egy-egy elevenebb temperamentumu tagja belekiált a darabba a páholyból, vagy a karzatról, de az esti előadáson nincs helye semmikép az olyan kiugrásoknak, amikkel szertelen játszhatnámsággal a „Falu rosszá"-t megtóditották.

Az ugynevezett nép- és gyerekelőadáson a Czigánybáró ment kivonatban. Vidám előadás volt: a szereplők is folyton nevetgéltek, a t. cz. kicsi publikum és a dadáik szintazonképen. A karzat, az plane orgiázott.

Este a Falu rosszát adták bővitett kiadásban. Ugy tudjuk pedig, hogy ugy a közönség, mint a kritika régen meg van elégedve ezzel a darabbal ugy, ahogy azt Tóth Ede megirta. Különösen igyekeztek a darabon javitani Dezséri (Gonosz), Polgár és Hevessi. Egyébként az előadás elég jó lett volna. Földváry játszotta Göndört, jó alak volt, érzésteljesen énekelt egypár dalt, csak a magasabb hangokkal bánjon egy kissé csinján. Honti Mari igazi tüzről pattant Finom Ruzsi volt és takaros, Kalmár Piroska Boriskája rokonszenves, poetikus alak, menten attól a sentimentális siránkozástól, amivel ezt a szerepet a szendék elpityeregni szokták; Dezséri pedig, ez a kitünő szinész, ha elolvasta volna a szerepét, kabinet-gonosz lett volna természetes derüs komikumával és jóizü kedélyével. Játszottak még: Holéczy Ilona (Tercsi), aki olyan volt, mint egy pruszlikos Iza, Balla (Lajos), Sárdy (Feledi).

Közönség szép számmal volt és sokat tapsolt mind a két előadáson.

Vadorzók. Két bécsi ujságiró ügyesen szőtt vigjátéka, a Vadorzó, mely többé-kevésbé sikerült előadásokban megjelent már a mult saisonokban is a szegedi szinpadon — volt ma a soron. Ez az előadás is többé-kevésbé volt jó: voltak jelesen megjátszott jelenetei, voltak unalmas, élettelen részei. Általában azonban elég hangulatosan ment, különösen mikor Kalmár Piroska Emmikéje, Dezséry bárója és Horváth Paula Clarisse üdébb vigjátéki áramlatot hoztak magukkal a szinpadra, Somogyi Sarau Fülöpje routinirozott világfi volt, ügyesen játszott és pompás nyakkendői voltak. Megnyerő, igaz hangokon csicseregte el Kalmár Piroska Emmike poétikus szerepét. Balla Kálmán (Gottlieb) szeretetreméltó tacskó volt, Dezséry Pauman bárója pedig egy remekbe alkotott torzalak, de minden fölösleges tulzás nélkül. Ez a kiváló sokoldalu szinésztalentum minden uj szerepével nő a közönség előtt. A többiek: Daróczy Ilka (Müller), Polgár (Khnöpke) és Csiky (Brown), szintén igyekeztek jól mozogni a rettenetes tarka-barka osztendei társalgóban.

—

Az angol operette társaság Szegeden. A Tarara bum die pajkos anglius kouplettet valószinüleg eredeti mivoltjában fogjuk hallani a szegedi szinházban. Az angol operette társaság, mely a fő- és székvárosban nagy tetszés mellett produkálta az angol trikós müvészetet, Szegedre óhajt jönni egyet-kettőt játszani. A hires társaság a hónap elején utazott át Szegeden, azóta a Keleten játszott, legutóbb Bukaresben és innét keresték meg sürgönyileg a szegedi szinház igazgatóját, hogy visszatértökben hajlandók volnának előadást tartani. Az igazgató tárgyalást folytat a társulat igazgatójával.

Kenedics Kálmán tenorista hosszas betegsége után holnap a Pepita operettében lép föl először és pedig Fredro kapitány szerepében. A czimszerep, Pepita, H. Pauli Mariska asszony egyik legpompásabb alakja. A többi szerepeket Kocsis Etel, Kállai Luiza, Dezséri és Polgár játszák.

A molnár és gyermeke, ez a régi, de azért mindig hatást keltő népdráma kerül szinre nov. 2-án, halottak napján. Ez már hagyomány. A főszerepek Szolinszky Olympia, Horváth Paula, Dezséri, Balla és Kőmüvesné kezeiben vannak.

Opera. Hunyadi László operából most már nap-nap mellett tartanak próbákat. A rendkivül érdekes vállalkozást, a próbákból itélve, siker fogja kisérni. Kocsis Etel, Kállai Lujza, Dorogby Laura, Perényi, Kenedics, Hatvani, Földvári, igazi ambicióval igyekeznek nehéz föladatuknak megfelelni. A darabhoz uj jelmezek is készültek.

Irodalom.

Külföldi ipari szakiskolák. Ez alatt a czim alatt jelent meg Szegeden Endrényi Lajos kiadásában egy tartalmas kis kötet. Szmollényi Károly Szeged városi ipariskolai tanitó számol be ebben a kötetben azokról a megfigyelésekről és tapasztalatokról, melyeket Ausztriában és Németországban az ipari szakiskolák megtekintése alkalmával szerzett. Szmollényi a kereskedelmi miniszter ösztöndijával utazott külföldön és nagy lelkiismeretességel és pontossággal felelt meg küldetésének s gyakorlati értékü megfigyeléseit e kötetben bocsátja a közönség rendelkezésére. A könyv a szerzőnél kapható. Ára 60 kr.

Törvénykezés.

Mert a zsákot tartotta. Ugy esett a dolog, hogy Lelén Kelemen Rozáltól lopott a bérese, Makra Imre, buzát. Bemászott a hombár ablakán s lapátolta kifelé az „életet". Rávette Dégi Mihály borbélyinast, hogy tartsa odakint a zsákokat. Adott is érte neki 2 frtot. Makra Megszökött s a törvénszyék a köröztetését rendelte el. Dégit ma egy havi fogházra itélték.

Ki ölte meg? Ki ölte meg B. Szücs Ferenczet, az a rejtély. Ez a B. Szücs Ferencz, aki agyrepedésben halt el, csudálatos módon utazott a másvilágra. Mulatott egy rosszhirü helyen. A felesége utána ment, pofon verte s beleütögette a fejet a diván sarkába, amelyen ülve mosolygott mindenféle üvegek között B. Szücs Ferencz uram. Az asszony azután elment. Az uram garázdálkodott. Varga Erzsébet, egy leány, kidobta a korcsmából. Nagyot esett a gazda a fagyos földre, mert tavaly télen történt ez a dolog. Azután föltápászkodott s zörögni kezdett az ajtón. Akkor meg egy másik „leány", Renner Erzsébet lökte le. A szegény gazda nem csoda, ha sok lökdösés következtében harmadnapra meghalt. Megindult gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt a vizsgálat. Varga Erzsébet maradt a páczban, az orvosi vélemény azt mondta, hogy az ő lökése volt a haláltokozó. A törvényszék fölmentette. A tábla azonban elrendelte, hogy az ügy tárgyaltassék ujból s az országos orvosi tanács vizsgálja felül az orvosi véleményt. Az orvosi tanács teljesen magáévá téve dr. Aigner törvényszéki orvos véleményét, ma uj végtárgyalás volt Varga Erzsébet ellen. A törvényszék ujból fölmentette a vádlottat, azt mondva, hogy az orvosi vélemény daczára sem lehet tudni, melyik „külhatás" a három közül okozta a halált. Azonkivül ugy vélekedett, hogy ha a részeg embert kidobták a korcsmából, az nem róható föl gondatlanságnak. Részegeskedő polgártársaknak jó lesz ezt figyelembe venni.

Legujabb.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) A pénzügyi bizottság ma tárgyalta a kereskedelmi tárcza költségvetését. Lukács miniszter, ki most jelent meg először a bizottság előtt a tárcza felelős vezetőjeként, köszönetet mond Bokross előadó jóakaratu megitéléséért s hiszi, hogy sikerült a középutat eltalálni, hogy ne veszélyeztessék az eddig elért sikert s ne legyen stagnálás az intézményekben.

Horánszky kijelenti, hogy kötelességszerü kritika mellett legjobb akarattal fog találkozni a miniszter. Tiszta áttekintést ki-

ván az államvasutak pénzügyi kezelésénél, melyet nem tart olyan sikeresnek, mint az előadó hiszi. Helfy támogatásról biztositja a minisztert, mi nem zárja ki, hogy a szóló és elvbarátai érvényesiteni igyekezzenek e téren is politikai elveiket. Szól ezután a meghonositandó iparágakról, követelvén a hiteles iparosstatisztika összeállitását. Hegedüs, Gyurkovits fölszólalása után Lukács Béla kereskedelmi miniszter az államvasutak kezelését illetőleg nem tartaná helyesnek, hogy a vasut államháztartás külön csoportjaként kezeltessék. Összeállitatta a nékünk nem létező s szükségletnek megfelelő módon nem üzött iparágakat s e statisztika tanulságait nem fogja mellőzni. Érdekesebb vita fejlődött ki a részletes tárgyalás során a közutak tételénél, hol Pázmándy ellenezte a közutaknak áttételét a belügyi tárczához, hol közelebb van a politikai befolyásolás. Darányi megfontolandónak tartja a kérdést. Gaál az áttétel ellen nyilatkozik. Pulszkynak aggályai vannak az áttétel miatt. Helfy különösen azért tartja a tervet nehéznek, mert a megválasztás esetén abból rögtön horvát-kérdés származnék. Lukács Béla miniszter azt válaszolja, hogy az utügyek áttételét a kormány rég elhatározta s akkor ő is hozzájárult és kivánja, hogy a korvátországi utakat ezentul is a kereskedelmi miniszter kezelje. Majd a közutak állapotáról ad fölvilágositást. A tárgyalást holnap folytatják.

Merénylet Szapáry ellen.

Budapest, okt. 31. (A „Sz N." er. t.) Ma a fővárosban az a hir terjedt el, hogy a miniszterelnök ellen merényletet követtek el. A hirből való annyi, hogy Galanta és Vág-Selye között az étkező kocsiba, hol a miniszter-elnök az angol konzullal együtt ült, követ dobtak be az ablakon, mely szétzuzta az ablaküveget, a bentlevők azonban sértetlenül maradtak.

Eskütételek a király előtt.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. Hieronymi Károly, a legfőbb számszék elnöke, ma délelőtt fél tiz órakor tette le ő felsége kezeibe hivatalos esküjét Szapary gróf miniszterelnök jelenlétében. Az esküminta Tarkovich államtitkár olvasta föl. Az eskületétel után ő felsége Hieronymit kihallgatáson fogadta. Ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta ő felsége Szögyény nagykövetet és Fejérváry báró honvédelmi minisztert. Szögyén megköszönte fölmentését és berlini nagykövetté való kinevezését. Miután Szögyény már mint külügyminiszteri osztályfőnök tett esküt, most mint nagykövetnek nem kellett uj esküt tenni. A legfőbb számszék volt elnöke Gajzágó Salamon ma tette lette le az esküt, mint valóságos belső titkos tanácsos.

Gróf Szapáry a királynál.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." e. t.) Bécsből sürgönyzik: A király ma délután egy órakor magán kihallgatáson fogadta gr. Szapáry miniszterelnököt. Egyházpolitikai kérdésekre nézve döntő volt e királyi kihallgatás. A kormány első alkalommal nyilatkozni fog e kérdésekben s gr. Szapáry a koronától egyenes utasitást kapott arra, hogy a legszabatosabb formában nyilatkozzék a kérdések felől. A miniszterelnök még délután visszautazott Budapestre. Holnap a miniszternök a királyi kihallgatásról értesiti minisztertársait.

Irányi Dániel betegsége.

Budapest, okt. 31. (A „Sz N." e. t,) Nyiregyházáról sürgönyzik, hogy Irányi Dániel állapota aggasztóra fordult. Bár vérhas tünetei megszüntek, de a beteg annyira elgyengült, hogy hozzátartozói a legrosszabbtól tartanak.

A sztrájk vége.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er t.) Carmeauxról sürgönyzik: A bányamunkások gyülésén radikális képviselők beszédei után a munkások elhatározták, hogy munkába állanak.

Kereskedelmi vámszerződés Romániával.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) Bukarestből sürgönyzik, hogy a német birodalommal kötendő vámszerződés elintézése után a román kormány diplomacziczai uton lépéseket tesz, hogy Ausztria-Magyarországgal indittassanak meg a vám- és a kereskedelmi szerződési tárgyalások.

A milwankeei tüzvész.

Budapest, okt. 30. (A „Sz. N" er. t.) Milwankeeből sürgönyzik, hogy ott a tüzvésznél sok ember életét vesztette. Kétszáz épület égett el, a laktalanok a templomokba menekültek, a leégett városrészt a katonaság szállotta meg.

A wittenbergi ünnep.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) Wittenbergből sürgönyzik: A császár jelenlétében nagy fénynyel végbement a templomi ünnep. Teutsch erdélyi szász püspök szintén jelen volt az ünnepen.

Kolera.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) Esti 6 óráig 16 kolerabetegedés, 5 haláleset történt

Budapest, 31. okt. (A „Sz. N." er. t.) Hamburgból sürgönyzik: A kolera kitörése óta első nap, hogy sem halál, sem betegedés nem volt.

A vöröskereszt-sorsjegyek huzása.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) A vöröskereszt-sorsjegyek mai huzásán a 10,000 frtos főnyereményt 2429. sorsz. 92. nysz. nyerte, 500 frtot nyertek: 6112. sorsz. 79. nysz., 7118. sorsz. 1. nysz. nyertek.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." e. t.) Buzát ma bőségesen kináltak, a vételkedv gyönge, az irányzat lanyha volt és mintegy 25,000 métermázsa kelt el gyönge árakon.

A határidő-üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre —.— pénz, —.— áru; márcz.—ápr. 7.67 pénz, 7.67 áru; tengeri szept.—okt.-re 7.70 pénz, 7.72 áru; május—juniusra 5.02 pénz, 5.03 áru; zab őszre —.— pénz, —.— áru; tavaszra (1893.) 5.63 pénz, 5.65 áru; káposzta-repcze (1893. aug.—szeptberre 12.— pénz. —.— áru.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) (Délután öt órakor záródnak.)

Buza őszre	7.64—7.66
Buza tav.	7.69—7.71
Zab őszre	5.00—5.02
Káposzta-repcze	5.63—5.65
Uj káp.-repcze 1893. aug—szept.	11.80—11.90

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." er. t.) Zsiráru változatlan. Szerb szokványszilva okt.—novemberre 19.64 forinttal kelt. Szilvaiz üzlettelen. Szesz: csendes. Szesz nyers osztalékolt 14.50—14.75 forinton, élesztőszesz osztalékolt 17.75—18.25 frton, szesz finomitott 52.00—52.50 forinton 100 liter százalékonkint.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, okt. 31. (A „Sz. N." e. t.) A tőzsde hangulata ma kedvező volt. A nemzetközi értekek jelentékenyen javultak. A helyi piacz is szilárdabb. A salgótarjáni részvénye emelkedtek. A valuták változatlanok. A forgalom meglehetős élénk volt.

Utótőzsde: Osztr. hitelr. 310.90—310.95.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 31. (A „Szeg. N." er. táv.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —.41—.42 kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —.——. krig. 3. Fiatal nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban. 44.50—45. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 44.50—45. krig) Fiatal könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 45.50—46.50 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 kgron felüli sulyban) 41.——42. krig. Közep (paronkint 220—280 klgr. sulyban 43.—.—43.50 krig. Könnyü (pkint 220 krig terjedő sulyban) 45.——46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban —— kr Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyü (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) ——— kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pkint 240 klgron felüli sulyban) ——— kr. Könnyü (páronkint 240 kgrig terjedő sulyban) ——— kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 42.50—44.— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 42.50—44.— krig. Könnyü (pkint 220 klgig terjedő sulyban, 42.——43.— krig. — Sertéslétszám. 1892. okt. 28-án volt készlet 121,424 drb, 1892. okt. hó 29. és 30-án fölhajtatott 4518 drb, 1892. okt. 29. és 31-én elszállittatott 3355 drb, 1892. okt. hó 30-án maradt készletben 122,587 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Vizállás.

	— okt. 29. Méter. 0 felett	0 alatt	— okt. 31. Méter 0 felett	0 alat
M.-Sziget	0·00	—	1·78	—
Szatmár	1·86	—	1·02	—
Tokaj	4·24	—	3·88	—
Szolnok	2·16	—	3·73	—
Szeged	1·57	—	2.72	—
T.-Becse	0·60	—	1·24	—
Csongrád	1·35	—	2·85	—
Gyoma	2·95	—	2·70	
Námény	4·95	—	2·59	—
Arad	—	0.61	—	0·43

Szerkesztői üzenet.

Romeo. A verselő Rómeóknak okvetlen meg kell barátkozniuk a helyesirással. E nélkül, hála istennek, ma már nem lehet versben utazni.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.
Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Vagyok bátor a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy mai napon Stefany Ottó ur, volt üzletvezetőm üzletemből kilépett, vele többé semmiféle üzleti viszonyban nem állok.

Kelt Szeged, 1892. november hó 1.

tisztelettel

Kozmata Ferencz,

824-1-1 csász. és kir. udv. fényképész.

Fekete, fehér és szines damaszt selymeket méterenként 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig (38 különböző fajtában) szállit megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállitó) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. 162 8.

Egy jó fejős

tehén

jótállás mellett megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 822-1-1

Legkényelmesebben használható legujabb

szoba padló máz

egyedül

Vajda Imre és Társa

gyógyáru raktárában

Szegeden, Kárász-utcza.

Ma kedden

a „Próféta"

diszes éttermében

Urbán Lajos

kedvelt zenekara válogatott müsorral

nagy zeneestélyt tart.

Tisztelettel

Ketter Károly.

A KOLERA

járvány alkalmával a

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

hazánk ezen kitünő szénsavtartalmu dus savanyuvizünket, mely számos előkelő budapesti orvostanár urak által javalva van, mint asztali vizet **óvszerül** a nagyérdemü közönségnek a legmelegebben ajánljuk 754-*-4

a forrás igazgatóság.

Kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőben.

Raktárnoki állást

keres egy fiatal ember, ki jelenleg egy szegedi gyárban alkalmazva van.

Magyarul, németül és szerbül irni és beszélni tud.

Szives ajánlatok **A. F.** czim alatt posterestante Szegeden kéretnek. 813-3-3

Haszonbérlet-hirdetés.

A **Putri-híd tájékán a Maty-ér mellett 20¼ hold** u. n. Lefler-féle **szántó**, részben **kaszáló** földek haszonbérbe adatnak. Bővebb értesités nyerhető: **Dr. Végman Ferencz ügyvédnél**, Tisza Lajos-körut 45. sz. a.

823-1-1

264/1892. kgy. sz. 820-1-1

Hirdetés.

Szeged szab. kir. város törvényhatósági utainak épitési, kezelési és fentartási kiadásairól, másrészt az érintett kiadások fedezésére szükséges bevételekről 1893. és 1894. évre szóló költségelőirányzat mai napon folytatva tartott rendszerinti közgyülésben megállapittatván, az ide vágó 264/892. számu közgyülési határozat, mint közérdekü, az 1890. évi I. t.-cz. 22. §-ának 6-ik bekezdése értelmében ezennel közhirré tétetik és illetőleg ugyanaz f. évi november hó 1-től számitandó 15. napra bárki által leendő megtekinthetésre a főjegyzői hivatalba (városi széképület, 1. emelet kitétetik.

Miről az érdekelt városi közönség oly figyelmeztetéssel, hogy emlitett közgyülési határozat a közhirré tétel megtörténtének napjától számitott 15 nap alatt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz fellebezhető, ez uton is értesittetik.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1892. évi október hó 28-ikán folytatva tartott rendszerinti közgyülésében.

Pálfy Ferencz,

polgármester.

Nagyban és kicsinyben

Legjutányosabb árak mellett.

Van szerencsénk értesiteni a n. é. közönséget, hogy Holtzer S. és fiai czégtől kiléptünk s a mai kornak minden tekintetben megfelelő dus választéku

posztó- és szabókelme-áruk üzletet

nyitottunk.

Tisztelettel kérjük, szíveskedjék a már teljesen berendezett üzletünkben meglátogatni, esetleg becses megbizásával megtisztelni.

Előre is igérjük, hogy igényeit minden tekintetben kötelességünknek tartjuk kielégiteni. annál is inkább, hogy a sok éveken át belénk helyezett és kiérdemelt bizalmát továbbra is megtarthassuk.

Maradtunk

kitünő tisztelettel

Fischer Testvérek.

821 Szeged, feketesas-utcza.

Uj üzlet megnyitás.

Billard posztók nagy választékban.

NOVOTNY ANTAL

harang- és érczöntődéje

ajánja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg uj harangok és egesz harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészitésére, ujabb modorra szerelve, több évi jótállál mellett, fa, vertvas és öntöttvas koronákkal, ugy, hogy az igy felszerelt harangokat könnyen és többször lehet forditani, mi által a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitüntetett átlyukasztott és szabadalmazott harangjait,

melyeknek **hangosabb, tartósabb** és **mélyebb hangjuk van** és igy egy 200 Ko. egy ily 260 Ko. haranggal egyenlő.

Továbbá **vertvasból készült állvány, harangok alá, minden nagyságu óraharangok** s minden e szakmába vágó érczdarabok a lehető jutányos áron.

150 Ko. és azon alulli **harangok és kézi fecskendők** mindig készletben találhatók.

Minél s ámosabb megrendelésre ajánlja magát 637-12-4

NOVOTNY ANTAL, Temesvár, Gyárváros.

Szeged-csongrádi takarékpénztár.

Hirdetés.

Alólirott igazgatóság ezennel közhirré teszi, miszerint

1893. január 1-től kezdve

az intézetnél gyümölcsözés végett eddig elhelyezett

5% kamatozó betétek 4½%-al a
4½% „ „ 4%-al

fognak kamatoztatni. Az eddig 4%-al elhelyezett betétek kamatoztatása az eddigi kamatláb és visszafizetési módozatok mellett további intézkedésig változatlanul fentartatnak.

Szeged, 1892. október 29-én.

A szeged-csongrádi takarékpénztár igazgatósága.

809-3-2

NEM KELL

máshol drágapénzen vásárolni, mert nálunk mindennemü

KARÁCSONYI és UJÉVI AJÁNDÉKOKRA

alkalmas **kész, megkezdett** és **előrajzolt** munkát, valamint a **kézimunkákhoz szükséges kellékek, agyagtárgyak, előnyomtatások** és **montirozások** nemkülönben **selyemre** és **fára** való **kézifestések olcsóbban** rendelhetők mint bárhol, mert **ujonan érkezett raktárunk** mind e szakba vágó tárgyakkal föl van szerelve.

A nagyérdemü közönség minél tömegesebb megrendeléseiért esedezik

811-3-1 tisztelettel

Városy Vilmos és társa.

Oroszlán-utcza 17. sz.

Szegeden, 1892. Nyomatott a kiadó Bába Sándor könyvnyomdájában.